

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL EN EL MARC DEL DIA INTERNACIONAL DE LES PERSONES GRANS (1 D'OCTUBRE)

El 14 de desembre de 1990 l'Assemblea General de les Nacions Unides va designar l'1 d'octubre com a "Dia Internacional de les Persones Grans", reconeixent el valor i la contribució que aquestes persones aporten a la societat i també la importància d'aquesta part de la població i dels seus drets.

Les societats contemporànies estan experimentant una important transformació demogràfica marcada, entre altres aspectes, per una longevitat creixent. Segons dades de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), l'esperança de vida mundial ha tingut entre el 2000 i el 2016 el creixement més ràpid des dels anys 60. En efecte, la proporció de persones de 60 anys o més està creixent més ràpidament que qualsevol altre grup d'edat.

A Catalunya, l'esperança de vida al néixer és una de les més altes del món, amb 83,5 anys de mitjana. Aquesta longevitat és un assoliment significatiu com a societat i alhora comporta també importants reptes, com són la discapacitat i les malalties cròniques, entre altres situacions personals, mèdiques i socials que es donen especialment en aquest col·lectiu.

Ens trobem també en una societat interessant, plural i diversa, on les diferents generacions conviuen i interactuen, enriquint el teixit social amb les seves experiències, perspectives, necessitats i aspiracions.

I al mateix temps, és crucial visibilitzar els diferents eixos de desigualtat que poden afectar les trajectòries vitals de les persones grans. Un estudi del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) revela que un 27% de les persones grans ha experimentat alguna forma de discriminació per raó d'edat.

A més, existeixen desequilibris territorials considerables. Per exemple, a determinats pobles i ciutats de l'àmbit rural de la província de Barcelona, el percentatge de persones de més de 65 anys supera el 35%, mentre que en zones urbanes el percentatge es troba al voltant del 18%.

Darrere d'aquestes xifres sovint ens trobem amb situacions d'aïllament social i de soledat no desitjada, factors que tenen efectes negatius sobre la salut i el benestar de les persones grans. Segons l'Institut Nacional d'Estadística (INE), més del 40% de les persones de 65 anys o més viuen soles.

Donat aquest context, totes les administracions públiques així com la resta d'agents que hi intervenen hem de donar suport al col·lectiu mitjançant recursos i programes per a la gent gran i les seves famílies destinats a millorar el seu benestar i la seva qualitat de vida, tant en els aspectes de salut i socials com també pel que fa a les activitats en l'àmbit de la cultura, l'esport i l'oci, fomentant un envelliment actiu i saludable, així com també donar suport personal i logístic a la llar, lluitar per la dignitat de les persones grans i contra l'edatisme, i fomentar les relacions intergeneracionals, l'aportació de l'experiència i la saviesa de les persones grans, generar sinèrgies amb les xarxes comunitàries i sensibilitzar a la societat sobre els valors i els drets de les persones grans.

Per últim, atesa la vulnerabilitat de les persones grans, que augmenta a mesura que van perdent facultats físiques i mentals, és essencial també prestar-los suport, ajuda i acompanyament en aquelles tasques complexes o que comportin dificultats en la vida quotidiana, tals com realitzar tràmits electrònics, que els són més difícils degut a la bretxa digital, o dur a terme gestions en entitats bancàries, que tenen menys oficines i personal i que poden derivar en riscos al treure diners en efectiu (al qual hi contribueix la manca de pràctica de moltes persones en realitzar pagaments amb targeta o amb sistemes com el bizum), uns riscos que poden augmentar especialment si les retirades d'efectiu es fan en dates determinades com el dia de cobrament de la pensió, així com també per les estafes telefòniques, entre altres. Davant d'això, és essencial realitzar una tasca d'acompanyament a les persones grans, donant-los suport per realitzar gestions, oferint-los l'aprenentatge d'eines amb formacions adients al públic al que van destinades, i realitzant sensibilització sobre mesures de precaució amb la col·laboració dels cossos policials per la prevenció de riscos, i en tots els temes esmentats generar sinèrgies amb les entitats, grups i consells com el Consell de la Gent Gran, així com amb les associacions veïnals, les entitats del tercer sector, el voluntariat i les demés administracions públiques.

Per tot l'exposat, es proposa al Ple de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, el següent:

Primer.- Refermar el compromís de la nostra Corporació amb les persones grans, sensibilitzant a la societat sobre els seus drets i valors, aportant-los recursos, programes i serveis que millorin el benestar i la qualitat de vida de les persones grans i les seves famílies, promovent un envelliment actiu i saludable, fomentant les relacions intergeneracionals, promovent la seva dignitat, lluitant contra l'edatisme, i realitzant una tasca d'acompanyament a les persones grans, ajudant-les en les seves gestions mitjançant cursos de formació adients, suport a l'hora de realitzar tràmits i gestions i xerrades sobre les precaucions a prendre en col·laboració amb els cossos policials, i generar sinèrgies amb la resta d'actors públics i privats per a una societat que valora, cuida i respecta a les persones grans i a les seves famílies.

Segon.- Valorar positivament els projectes municipals adreçats a la Gent Gran, en especial aquells destinats a proporcionar Solucions estructurals com els habitatges dotacionals de Miguel Hernández. Un model que ha de tenir més recorregut en el futur a la nostra ciutat.

Tercer.- Instar a totes les parts i administracions implicades, inclosos els cossos i forces de seguretat, a estudiar i posar en funcionament fórmules que permetin a la gent gran desenvolupar més fàcilment i en condicions plenes de seguretat el seu dia a dia, agafant com a referències experiències locals d'acompanyament a les entitats financeres, la preservació d'espais de gestió presencial en les mateixes oficines d'aquestes entitats financeres, o l'estudi de plans pilot innovadors, com la instal·lació de caixers en centres cívics públics.

En especial, implicar al Consell de la Gent Gran per a que estudiï un servei d'acompanyament mitjançant el voluntariat com ja està fent el Casal del Barri del Fondo.

Quart.- Instar al Govern de la Generalitat a disposar allò necessari per a solucionar els problemes dels quals la ciutat ha tingut coneixement en les darreres setmanes, prenent com a punt de partida els criteris comuns de professionals, familiars dels usuaris, teixit associatiu relacionat amb la gent gran, així com el govern municipal i els grups de l'oposició.

Cinquè.- Reivindicar el compromís del Parlament de Catalunya, recollit en la moció 211/XIV del 20 d'abril de 2023, pel qual s'insta al Govern de la Generalitat a fer possible la redacció del projecte i la posterior construcció i gestió de la segona residència pública a Santa Coloma de Gramenet.

Sisè.- El Ple assumeix, a través del Govern local, el compromís de vetllar i fer el seguiment corresponent del compliment d'aquells temes pendents d'executar a la ciutat relatius al benestar de la gent gran.

Setè.- Traslladar aquesta declaració institucional al Consell de la Gent Gran, a la FAVGRAM i al Departament de Drets Socials i Inclusió de la Generalitat de Catalunya.

Santa Coloma de Gramenet, 30 de setembre de 2024